

Forslag til detaljregulering for Hovin skole i Spydeberg - gbnr 411/51 m.fl, PlanID 311820240008

Merknadsbehandling - Sammenfatning av uttalelser med kommentar ved høring av planforslag fra 13.06.2025 - 25.08.2025

Sammendrag av uttalelse	Forslagsstillers kommentar	Kommunedirektørens kommentar
1. Uttalelse fra Statsforvalter, 1. september 2025		
1.1. Barn og unges interesser Anser det som uheldig at skolegårdsareal pr. elev reduseres til 26 m2. Kvaliteten på skolens utearealer bør sikres bedre i planen. Selv om det er vist til landskapsplanen i bestemmelsene, så anbefales det at landskapsplanen gjøres juridisk bindende gjennom bestemmelsene, og at kravet om uteareal tar utgangspunkt i minimum ca 26 m2 pr elev.	1.1. Barn og unges interesser Bestemmelse 4.1.1 l) er oppdatert.	1.1. Barn og unges interesser Tas til følge: Bestemmelse 4.1.1 l) er oppdatert med: "Skolegårdsveilederen fra Tverga og vedlagt landskapsplan skal være førende for prosjekterende ved utforming av skolegården. Skolegården tillates ikke mindre enn 26 m2 pr elev".

1.2. Støy Viser til at deler av eksisterende bebyggelse er støyutsatt med opp til 58 dB. Bestemmelsen kunne vært utformet etter den konkrete støysituasjonen mtp den planlagte utbyggingen. Det anbefales at planløsninger vurderes, slik at man i størst mulig grad unngår at undervisningsrom legges mot støyutsatt side. Der det ikke lar seg løse bør det vurderes krav til avbøtende tiltak for å sikre dempet fasade.	1.2. Støy Planforslaget ivaretar retningslinjens kvalitetskriterier for: - Tilfredsstillende støy nivå innendørs. - Tilgang til egnet uteoppholdsareal med tilfredsstillende støy nivå. - Stille side. Kommuneplanens bestemmelser åpner opp for at minimum 50% av antall rom til støyfølsom bruk skal ha vindu mot stille side. Denne bestemmelsen videreføres i planforslaget. Slik planløsningen er foreslått nå, vil kun to av ni klasserom vende ut mot Lyserenveien. Dette er langt under hva bestemmelsen åpner opp for, og vi vurderer derfor at planløsningen er tilfredsstillende ifht kravet om stille side. Støy nivået på den støyutsatte fasaden er beregnet opp til 58 dB. Krav til fasadeisolasjon iht. TEK 17 gjør at innenivåkravene alltid er oppfylt i et rom med fasadenivåer på $L_{day} \leq 60$ dB.	1.2. Støy Tas ikke til følge: I planprosessen før høring og offentlig ettersyn er det tilstrebet å få til en planløsning med færrest mulig klasserom mot støykilden. Bestemmelsene er formulert slik at de samsvarer både med T-1442/2021 og kommuneplanens arealdels bestemmelser. Forholdet anses ivaretatt i tilstrekkelig grad i de opprinnelige bestemmelsene.
--	---	---

1.3. Landbruk Minner om de nasjonale jordvernføringene som har blitt betydelig skjerpet, og hadde med fordel sett at man unngikk omdisponering av dyrket mark. Det er forståelig at det er vanskelig å unngå, men det anbefales at man utsetter å bygge ut parkeringsarealet felt P1 mot den dyrka marka før flerbrukshallen skal bebygges. Det antas at dagens etablerte parkering og kjøreareal ved #2 er tilstrekkelig.	1.3. Landbruk Bestemmelse 7.4 c) er oppdatert.	1.3. Landbruk Tas delvis til følge: Bestemmelse 7.4. c) er oppdatert med "Dyrket mark skal ikke omdisponeres til kjøre- og parkeringsarealer før det gis igangsettingstillatelse til bebyggelse i felt #2 (flerbrukshallen) eller før det gis igangsettingstillatelse til samferdselsarealer i felt KV1 (kiss-and ride-parkering) eller felt P2 (parkering)". Det innebærer at felt P1 utbedres til parkeringsareal, men at dyrket mark ikke berøres før nødvendig. P1 er idag svært utflytende grusareal som bør strammes opp og består av bygninger som skal rives.
--	--	--

1.4. Vannforvaltning Som en minimum skal det erosjonssikres der det er påvist erosjon og ved utløp for drensledninger. Av hensyn til vannmiljøet i bekken påpekes det at det er viktig at arbeidene begrenses til det som er strengt nødvendig. Utfylling i vassdrag, nedbygging av flomsoner og fjerning av kantvegetasjon bør så langt som mulig unngås. Det legges til grunn at nye utbyggingstiltak i planområdet ikke er utløsende for disse nødvendige tiltakene. Videre minner statsforvalterens på at inngrep i vassdrag vil kreve en vurdering av NVE etter vannressursloven § 8 om konsesjon. Dersom det ikke er krav om konsesjon, skal inngrepene vurderes etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.	1.4. Vannforvaltning Bestemmelse §3.2 c) er oppdatert.	3.2 Vannforvaltning Tas til følge: Reguleringsplanen legger opp til at kun de nødvendige og anbefalte tiltakene for å ivareta områdestabilitet og sikkerhet mot ras og skredfare ivaretas. Bestemmelse § 3.2 c) er oppdatert med: Inngrep i bekk skal vurderes av NVE etter vannressursloven eller av Statsforvalteren etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag før arbeidene i eller ved bekk settes i gang.
1.5 Konklusjon Statsforvalteren forventer at deres vurderinger følges opp i det videre planarbeidet. Det presiseres at tiltaket kan ha negative virkninger for ulike interesser og at det er viktig at kommunen vurderer alle forhold i saken. Det anmodes også om å kvalitetssikre plankartet og bestemmelsene før planforslaget evt. vedtas. De ber videre om å få tilsendt vedtaket i saken med evt. godkjent reguleringsplan.	1.5 Konklusjon Planforslaget er kvalitetssikret.	1.5 Konklusjon Tas til følge: Det har vært bred medvirkning for brukere av skolen underveis i planprosessen, og dette er beskrevet nærmere i planbeskrivelsen. Alle innspillene er vurdert i saken. Videre er medvirkning fulgt de lovpålagte kravene og alle merknader behandles og svares ut. Kommunen har kvalitetssikret planforslaget.
Sammendrag av uttalelse	Forslagsstillers kommentar	Kommunedirektørens kommentar
2 Uttalelse fra Østfold fylkeskommune, 25.08.2025		

2.1. FNs bærekraftsmål Mener at bærekraftsmålene kunne vært bedre ivarettatt i reguleringsplanens bestemmelser, utover bestemmelsen om klima og energi. Energieffektive bygninger og energieffektiv utvikling er høyt prioritert. Det anbefales at det vurderes solceller på skolen og viser til hvordan solceller på fasade er blitt løst på Voldsløkka skole.	2.1. FNs bærekraftsmål Bestemmelse §3.5 a) er oppdatert med "Ny flerbrukshall i #2 kan etableres med solceller på tak."	2.1. FNs bærekraftsmål Tas til følge: Bestemmelsene §3.5 er oppdatert med muligheter for å etablere solceller på tak på flerbrukshallen. Reguleringsbestemmelsene kap 1 er oppdatert med Området skal bidra til målet om et inkluderende tettsted/ lokalsamfunnet og det skal skapes trygge omgivelser for barn og unge. Forøvrig skal nytt skolebygg installeres med energi fra grunnvarme.
2.2. Barn og unges interesser Viser til at størrelse på skolegården avviker med normkravene, og at dette er vurdert i planforslag og saksframlegg. Kvaliteten på uteområdene ser ut til å være sikret juridisk iht. landskapsplanen. Det bes likevel om at kommunen må vurdere om det er behov for å sikre noe av kvaliteten i planens bestemmelser.	2.2. Barn og unges interesser Bestemmelsen § 4.1.1 l) er oppdatert iht kommunens forslag.	3.3. Barn og unges interesser Tas til følge: Bestemmelse 4.1.1 l) er oppdatert med: Skolegårdsveilederen fra Tverga og vedlagt landskapsplan skal være førende for prosjekterende ved utforming av skolegården. "Skolegården tillates ikke mindre enn 26 m2 pr elev".

2.3. Universell utforming Universell utforming er en svært viktig del av dette prosjektet og anbefaler at kommunen bruker særskilte krav til utformingen utover offentlig krav. Eksempelvis kan man bruke standarden 1101-1:2018 som byggherre, og det kan settes flere krav som går lenger enn både TEK og standarden. Det vises til at kommunen normalt forventer at prosjekterende oppfyller minstekrav til universell utforming i byggeforskriften (TEK), men at det sjelden er høyere ambisjon enn det. Det påpekes at årsaken kan være en tradisjonell forståelse av universell utforming som begrenses på grunn av kompetanse og tidspress. For å gå lenger enn TEK må kommunen formulere tydeligere ambisjoner om universell utforming og ha kunnskap om ulike brukergrupper. De registrerer at universell utforming er sikret gjennom bestemmelsene for nye tiltak, men de ber om at lokaler og uteområder også må utformes iht. krav i byggeteknisk forskrift. Det vises til formålsparagraf i opplæringsloven der elever har rett til å få tilpasset egne behov og funksjonshemminger. Det vises videre til rapporten: " Universell utforming i skolen, bruk av standarder i kommunene fra okt 2022 Standard Norge.	2.3. Universell utforming Bestemmelsen §3.6 er oppdatert iht kommunens forslag. Utearealer og nye bygg er prosjektert etter prinsipper for universell utforming som fastsatt av Tek 17. Deler av eksisterende skråning mot Hyllibekken vil av naturlige årsaker ikke være universelt tilgjengelig, da skråning skal bevares som grøntområde. Det er også gjort tiltak for å forbedre situasjonen i eksisterende bebyggelse ved hjelp av ramper, heis, ny belysning og generell overflatebehandling med kontraster. Siden store deler av prosjektet omfatter rehabilitering av eksisterende skolebygninger, er det ikke bærekraftig å gå lenger enn Tek krav.	2.3. Universell utforming Tas delvis til følge: Det anses ikke hensiktsmessig å ramse opp krav i teknisk forskrift (TEK) inn i reguleringsbestemmelsene, ettersom disse uansett er gjeldende for prosjekterende og utførende i byggesaken. Dette gjelder for både utendørs og innendørs arealer. Det er heller ikke stilt strengere krav enn TEK i reguleringsbestemmelsene, fordi det anses viktig at man ivaretar fleksibiliteten i teknisk forskrift. Forøvrig er bestemmelse 3.6. supplert med: Veilederen "Farger og kontraster i skolebygg" skal benyttes som kunnskapsgrunnlag av prosjekterende ved utforming av skolebyggene.
---	---	---

2.4. Dyrket mark og friområder Registreret at det vil omdisponeres dyrka mark og arealer avsatt til LNF-formål, som er i strid med nullvisjon for nedbygging av matjord. De er likevel enige i at samfunnsnyttien for en flerbrukshall på tomte er høy, og at det ikke finnes alternative plasseringer.	2.4. Dyrket mark og friområder Bestemmelsen § 7.4 c) er oppdatert ihht kommunens forslag.	2.4. Dyrket mark og friområder Tas som informasjon. Jordvernet er ytterligere styrket i reguleringsbestemmelse 7.4 c). ""Dyrket mark skal ikke omdisponeres til kjøre- og parkeringsarealer før det gis igangsettingstillatelse til bebyggelse i felt #2 (flerbrukshallen) eller før det gis igangsettingstillatelse til samferdselsarealer i felt KV1 (kiss-and ride-parkering) eller felt P2 (parkering)""
2.5. Naturfare Påpeker at planarbeidet har utredet naturfare mht. områdestabilitet og flomfare, slik at disse forholdene er ivaretatt.	2.5. Naturfare Ok.	2.5. Naturfare Tas som informasjon.
2.6. Samferdsel Anser at teknisk plan er god nok til planfasen. Mindre justeringer kan håndteres i byggeplanfasen. Har ingen kommentarer til teknisk plan, plankart eller bestemmelser. Det er påpekt kommenterer til byggeplantegninger for skilt og oppmerking, formgivning og vegetasjon og normalprofiler og overbygning.	2.6. Samferdsel Ok	2.6. Samferdsel Tas til etterretning. Kommentarene vil innarbeides i byggeplantegningene i prosjekteringsfasen, som skal godkjennes av fylkeskommunen før igangsetting.

2.7. Konklusjon Planen er godt dokumentert og vurdert. Tiltaket anses å gi flere positive enn negative virkninger. Det kunne vært redegjort bedre hvordan medvirkning er ivarettatt for grupper eller personer, som har vanskelig for å delta i planarbeidet på egen hånd. Fylkeskommunen forutsetter også at universell utforming får større oppmerksomhet, og at planløsninger tilpasses etter støy fra flere kilder i anleggsperioden.	2.7. Konklusjon Brukermedvirkningsprosessen er beskrevet i planbeskrivelsen kap. 4.1, med oppsummering av brukerinnspill og fotodokumentasjon av workshop med elevrådet.	2.7. Konklusjon Det har vært bred medvirkning for brukere av skolen underveis i planprosessen, og dette er beskrevet nærmere i planbeskrivelsen. Alle innspillene er vurdert i saken. Videre er medvirkning fulgt de lovpålagte kravene og alle merknader behandles og svares ut. Forholdene som gjelder universell utforming og støy er kommentert overfor.
Sammendrag av uttalelse	Forslagsstillers kommentar	Kommunedirektørens kommentar
3. Uttalelse fra Bane Nor, 01.08.2025		
3.1. Risiko ved planovergang Bane Nor ønsker ikke økt risiko ved planovergangen, men har forståelse for at det er behov for å vedlikeholde og fornye skolen. Det er positivt at risikoreduserende tiltak, som forbedret belysning og oppmerking ved kryssingen, tas inn i rekkefølgebestemmelsene. De anerkjenner at skolen må oppgraderes til behovene, og påpeker at det endring av elevtall og skolekretser kan gjøres uavhengig av reguleringsplan selv om det påvirker reisende til skolen.	3.1. Risiko ved planovergang OK	3.1. Risiko ved planovergang Tas som informasjon.

3.2. Videre arbeid Påpeker at det er en utfordring av risikobildet ser ut til å øke. Det forutsettes at kommunen fortsetter arbeidet med å finne alternative kryssningsmuligheter, og anbefaler planskilte kryssinger for gående og syklende på stasjonen og på bru over jernbanen i Hylliveien. Det er svært viktig med holdningsskapende arbeid mht. planovergangen, ettersom det er registrert flere tilfeller av villkryssing ved planovergangen, og mtp at dette kan øke med elevantallet. Bane Nor kan kontaktes for bistand i dette arbeidet.	3.2. Videre arbeid OK	3.2. Videre arbeid Tas til etterretning. Arbeidet med å finne alternative kryssningsmuligheter og holdningsskapende arbeid må utføres i tiden fremover uavhengig av reguleringsplanen.
3.3. Videre arbeid forts. Det forutsettes at kommunen gjør jevnlig vurderinger av trafikksituasjonen etter at skolen og evt. flerbrukshallen er tatt i bruk. Særlig gjelder det ulovlig kryssing (myke trafikanter) mens bommene ligger nede, og evt. kødannelse. Dette må ivaretas i planbeskrivelse og bestemmelser. Minner også om at planmyndigheten i kommunen og fylkeskommunen som veieier også har ansvar for sikkerheten.	3.3. Videre arbeid forts. Det knyttes ingen bestemmelser til trafikksituasjonen, ettersom dette ikke vil knyttes opp til vedtak i plan- og bygningsloven, som ramme-, IG-tillatelse og ferdigattest. Vurdering av sikkerheten over tid, er noe både kommune, fylkeskommune og Bane Nor må ha fokus på, men dette må bli et forhold som håndteres og ansvarsbelegges utenfor dette reguleringsforslaget.	3.3. Videre arbeid forts. Tas ikke til følge: Arbeidet med å gjøre jevnlig vurderinger av trafikksituasjonen etter at skolen og flerbrukshallen er tatt i bruk må utføres i tiden fremover uavhengig av reguleringsplanen.

3.4. Øvrig Er fornøyd med bestemmelser som gjelder overvann og erosjonssikring, samt geotekniske prosjekter. Det kan ikke gjennomføres tiltak som kan føre til skade på eller ulempe for jernbanen nedstrøms skolen	3.4. Øvrig OK	3.4. Øvrig Tas som informasjon.
Sammendrag av uttalelse	Forslagsstillers kommentar	Kommunedirektørens kommentar
4. Uttalelse fra NVE, 01.08.2025		
4.1. Grunnforhold Det vises til planens vurdering av områdestabilitet, planens faresone for ras- og skredfare, utført uavhengig kvalitetssikring av vurderingene, samt reguleringsbestemmelse § 5.1 som sikrer at rapporten legges til grunn. NVE kvalitetssikrer ikke geotekniske vurderinger eller grunnundersøkelser, og tar vurderingene til etterretning. Det forutsettes at behov for erosjonssikring i bekken vurderes nærmere i forbindelse med detaljprosjekteringen og at vurderingene gjøres tverrfaglig - hvor hydrologi, hydrauliske forhold og geoteknikk sees i sammenheng.	4.1. Grunnforhold Bestemmelsen § 7.3 b) er oppdatert ihht kommunens forslag.	4.1. Grunnforhold Tas til følge: Bestemmelsene presiserer at erosjonssikring skal kontrolleres i forbindelse med geoteknisk prosjektering. Bestemmelse 7.3. b) er oppdatert med: Erosjonssikring må vurderes tverrfaglig av fagene hydrologi, hydrauliske forhold og geoteknikk.
4.2. Ytterligere informasjon og fareutredninger NVE viser til egne nettsider og kartbasert veileder for reguleringsplan, som veileder hvordan deres temaer skal ivaretas i reguleringsplanen. Naturfareutredninger og geotekniske grunnundersøkelser skal leveres til NGU via NADAG	4.2. Ytterligere informasjon og fareutredninger OK	4.2. Ytterligere informasjon og fareutredninger Tas som informasjon. Naturfareutredninger og grunnundersøkelser er levert til NGU og NADAG.

4.3 Kommunens ansvar Minner om at kommunen har ansvar for at det blir tatt nødvendig hensyn til flom- og skredfare, overvann, vassdrag og energianlegg i arealplaner, byggetillatelser og dispensasjoner. Det gjelder uavhengig av NVEs uttalelser/innsigelser/råd.	4.3 Kommunens ansvar OK	4.3 Kommunens ansvar Tas til etterretning.
Sammendrag av uttalelse	Forslagsstillers kommentar	Kommunedirektørens kommentar
5. Uttalelse fra Statens vegvesen, 31.07.2025		
5.1. Uttalelse Ved planoppstart sendte vegvesenet innspill om bilfri sone, gående og syklende, universell utforming, støy, parkering, trafiksikkerhet, kollektivbetjening, trafikkanalyse og kryss/avkjørsler. Ved høring av planen har vegvesenet ingen merknader til planen. Det bes om å få tilsendt planvedtak og plandokumenter	5.1. Uttalelse OK	5.1. Uttalelse Tas til følge: Planvedtak og plandokumenter vil oversendes Statens vegvesen.
Sammendrag av uttalelse	Forslagsstillers kommentar	Kommunedirektørens kommentar
6. Uttalelse fra Direktorat for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), 25.06.2025		

6.1. Samfunnssikkerhet DSB har ikke kapasitet til å gå inn i saken , og har sendt automatisk tilbakemelding med generelt svar. Det er Statsforvalteren som følger opp hensynet til samfunnssikkerhet. DSB har myndighet for temaene: storulykke og farlig stoffer, transport av farlig gods, brannsikkerhet herunder tuneller og underjordiske anlegg og tilfluktsrom. Dersom det er behov for DSB direkte involvering kan saken sendes på nytt inn til DSB. Det bes også om at saken oversendes på nytt til DSB hvis planendringen gjelder storulykkevirksomhet eller areal der det planlegges anlegg som kan bli storulykkeanlegg.	6.1. Samfunnssikkerhet OK	6.1.Samfunnssikkerhet Tas som informasjon. Planendringen gjelder ikke slike anlegg eller virksomheter som er nevnt i uttalelsen. Det anses ikke behov for å sende saken på nytt til DSB. Statsforvalter har uttalt seg til planen.
Sammendrag av uttalelse	Forslagsstillers kommentar	Kommunedirektørens kommentar
7. Uttalelse fra politiet, 18.06.2025		

7.1. Kriminalitetsforebygging Politiet har ingen innvendinger fra et kriminalitetsforebyggende perspektiv. Forebygging av kriminalitet i planprosesser innebærer å legge til rette for trygge sosiale miljøer gjennom fysisk utforming av omgivelser. Politiet ramser opp flere punkter som hjelp for å ivareta kriminalitetsforebygging: - Trygghetsfølelse for alle aldersgrupper? - Mulighet for uformell sosial kontroll? - Bygningers utforming. Finnes det fasader uten vinduer, gjemmesteder, oppdagelsesrisiko? Bygg bør vende mot hverandre for å øke sosial kontroll/innsyn/utsyn. - Forbindelser mellom bygg eller forbindelser til sentrum - Belysning og beplantning som påvirker inn/utsyn? - Hvordan benyttes området når det er kaldt/mørk og varmt/lyst? - Fordeling av bebyggelse og næring og muligheter for å skape jevn flyt av mennesker gjennom døgnet. - Eierskap og identitet? Eks. ved å utforme signalbygg som felles møteplass	7.1. Kriminalitetsforebygging Høy kvalitet i fasader og utforming av planlagte bygg vil bidra til å oppnå trygge omgivelser. Nybygg planlegges med oppdeling og sprang i fasader, samt trygge og oversiktlige inngangssoner.	7.1. Kriminalitetsforebygging Tas til følge: Bestemmelsene sikrer at skolegården tilpasses alle elever i forskjellige alder. Skolegården skjermes fra fylkesveien, og fremstår som et samlet og oversiktlig uteoppholdsareal som er inndelt i ulike soner. Den uformelle sosiale kontrollen er ivaretatt og utearealet skal preges av grønt og høy kvalitet. Skolegården skjermes fra fylkesveien, som kan gi mindre innsyn for aktivitet i skolegården etter skoletid, men ved utbygging av nabotomten i tråd med gjeldende reguleringsplan vil det være utsyn til skolegården og uformell sosial kontroll av skolegården også etter skoletid. Belysning skal benyttes for å tydeliggjøre gangsoner, funksjoner og skape en trygghetsfølelse med gode forbindelser internt i området. Det er også trygge forbindelser frem til bil- og bussoppstillingsplasser og frem til sentrum. Se også punkt under.
--	--	--

7.1. forts. -Tilrettelegging for møteplasser, levende gate- og byrom? - Sammenheng til andre prosjekter i nærliggende områder? -Trygg trafikkavvikling? - Separat kjørefelt for kollektivtrafikk? -Separate gang- og sykkelveier? -Trygg skolevei? Politiet viser til veilederen «Trygge miljøer – en håndbok om kriminalitetsforebygging og fysiske omgivelser»	7.1. forts. Dropp- sone og bussplass er utvidet, og med fortau lagt på innsiden, gir dette tryggere og mer oversiktlige forhold. Inntil jernbaneundergangen er etablert (rekkefølgekrav i annen reg.plan), finnes det alternativ til jernbanekryssing for myke trafikanter, både via overgangen på stasjonen og via Hylliveien lenger vest. Utbedringer (oppmerking og belysning) ved dagens jernbanekryssing vil bedre sikkerheten i krysningen. Dette er sikret i rekkefølgebestemmelsene.	7.1. forts. Tas til følge: Skolegården vil utformes som en møteplass for elever og lærere og bidra til lek og aktivitet. Risikoen ved jernbaneundergangen er redegjort for i planbeskrivelsen. Det anbefales bygging av en undergang, men dette er ikke en del av rekkefølgekravene i reguleringsplanen. Skoletomten knyttes til naboeiendommen i vest med en forbindelse som fører videre til boligområdene på Hylli. Renovasjon er blitt flyttet etter høring av planen, og konsekvensen av dette er belyst i planbeskrivelsen.
Sammendrag av uttalelse	Forslagsstillers kommentar	Kommunedirektørens kommentar
8. Uttalelse fra Indre Østfold Renovasjon, 21.08.2025		

8.1. Innspill mht. plassering av renovasjonsavfall Viser til at det tidligere var vist to alternative plasseringer og viser til tidligere korrespondanse der det ble påpekt effekt av plassering, sporing og rygging. Det vises til at avsatt plass ikke ser ut til å være et optimalt valg på grunn av: manøvrering på tvers av gs-veg skaper risiko som ikke skal skje, manøvrering uti fylkesveien skal ikke skje, behov for rygging, trolig ikke tilstrekkeligplass for bilen slik at tømminger kan gjennomføres og bilens midtpunkt må være mindre enn 4,5 m fra beholder når den tømmes.	8.1. Innspill mht. plassering av renovasjonsavfall Renovasjonen er flyttet til BG1. Det medfører at myke trafikkanter må krysse kiss&ride området for å komme til renovasjonspunktet. Landskapsplanen er justert, og viser en løsning med en tydelig markert gangsone over kjørearealet. Bestemmelse 4.1.3 a) er oppdatert: "Det skal sikres trygg og tilrettelagt ferdsel for gående frem til renovasjonspunkt". Planbeskrivelsen kap 7.10 er oppdatert med beskrivelse og illustrasjon av ny renovasjonsplassering. Beholdere står ikke i konflikt med frisiktsoner. Noen trær i ny trerekke er flyttet inn i frisiktsonen, men så lenge det er oppstammede trær, er dette ikke i konflikt med frisikt.	8.1. Innspill mht. plassering av renovasjon Tas til følge: Etter nærmere samtale med IØR vil utfordringene med den planlagte plasseringen kunne løses ved at renovasjon flyttes til felt BG1. Det vil medføre at elever må krysse kjøreveien i kiss-and- ride-parkeringen når de skal kaste søppel. IØR opplyser at anser dette likevel som tryggere enn at det kan oppstå fare for elever ved rygging og parkering delvis ut i gang- og sykkelvei slik den er planlagt nå. Renovasjon er flyttet til felt BG1, uten at de kommer i konflikt med frisikt. Bestemmelsene 4.1.3 er oppdatert med at det skal sikres trygg og tilrettelagt ferdsel for gående frem til renovasjonspunkt.
8.2 Øvrig Nedgravde enheter må plasseres med en høyde, slik at overvann ikke trenger inn i brønnene. Det må være plass til snø utenfor biloppstillingsplassen ved brøyting, smeltevann må ikke trenge inn i brønnene, og det er støttebein på bilen som ikke kan komme i konflikt med sluk eller andre svake områder nær biloppstillingsplassen.	8.2 Øvrig Det etableres en avvisende kant mot kjørearealet for å lede overvannet vekk fra renovasjonsplassen. Det er god plass for snøopplag i BG1. Det vil komme ett sluk i forbindelse med oppstillingsplass for renovasjonsbil i kjørebanen. Dette plasseres i hjørnet mot kant og opphøyd gangsone.	8.2 Øvrig Tas til følge: Bestemmelse 4.1.3 er oppdatert med at overvann skal ledes vekk fra renovasjonsanlegg, samt at renovasjonsløsning, herunder renovasjonsbilens biloppstillingsplass, skal være godkjent av renovatør før søknad om rammetillatelse sendes.

8.3 Nye kjøretøy Nye renovasjonsbiler vil kunne få nye utfordringer, spesielt mtp rygging. Og det vil være spesielt vanskelig å rygge på steder der veien/plassen er med stigning. Den nye kjøretøynormen kommer som følge av alvorlige skader mellom tunge kjøretøy og myke trafikanter.	8.3 Nye kjøretøy Det er 1.5% fall på plassen for renovasjonskjøretøy ved den nye plasseringen.	8.3 Nye kjøretøy Tas til følge: Renovasjonsløsningen er flyttet slik at kjøretøyene ikke må rygge.
Sammendrag av uttalelse	Forslagsstillers kommentar	Kommunedirektørens kommentar
9. Uttalelse fra Leverandørenes utviklings- og kompetansesenter, 31.07.2025		
9.1. Arealer til vareleveranser Planen må legge inn arealer til vareleveranser, adkomstveier til biloppstillingsplasser, og transportvei fra biloppstillingsplass til varenes plassering må følge regelverket og avstandsgrenser.	9.1. Arealer til vareleveranser Avstand fra oppstillingsplass i kiss&ride for varelevering og frem til nordre inngang i bygg F er 17m. Dette er innenfor avstandskravet på 20m. Avstanden fra oppstillingsplass for varelevering til administrasjonen i bygg C er 0m.	9.1. Arealer til vareleveranser Tas til følge: Arealer til vareleveranser sikres via kiss-and-ride-parkeringen med korte transportavstander til skolebygningene. For mindre kjøretøyer kan varelevering også skje via parkeringsfeltet på baksiden av skolen, felt P1. Plassering av varelager innomhus er ikke definert gjennom plankart eller bestemmelser, men må vurderes i forbindelse med byggesøknaden og søknad til Arbeidstilsynet.

9.2 Sikkerhet og arbeidsmiljø Planen må beskrive sikkerhet for myke trafikanter og det må sørges for at virksomheten er innrettet slik at sjåførene sikres et forsvarlig arbeidsmiljø. De nødvendige kravene som ligger i regelverket må følges.	9.2 Sikkerhet og arbeidsmiljø Avstandskrav frem til inngang er ivaretatt. Sikkerhet for myke trafikkkanter er ivaretatt ved tydelig oppmerket gangareal i bakkant av vareleveringsplass. Dette sikres i bestemmelsene. I forbindelse med byggesak for kiss&ride vil løsning for forskiftsmessig vareleveranse godkjennes av Arbeidstilsynet.	9.2 Sikkerhet og arbeidsmiljø Tas til følge: Planforslaget sikrer en trygg avlevering av varer og gode forbindelser frem til innganger. De nødvendige kravene som gjelder løsningene innomhus må sikres gjennom byggesøknaden og søknad om Arbeidstilsynets samtykke.
9.3 Varelevering og sykkelfelt Vareleveringslommer/biloppstillingsplasser må etableres slik at det ikke skapes farlige situasjoner mellom sjåfører som triller tunge varer tvers over sykkelfeltet og syklistene i fart.	9.3 Varelevering og sykkelfelt - dette er ivaretatt I planforslaget. Gang-/sykkelvei går langs Lyserenveien og kommer ikke i konflikt med varelevering. Gangsone over kjøreareal i kiss&ride skal være tydelig markert.	9.3 Varelevering og sykkelfelt Tas til følge: Varelevering vil ikke komme i konflikt med syklistene i høy fart. Syklistene som skal i retning nord- syd sykler utenfor biloppstillingsplass for varetransport.
9.4 Biloppstillingsplasser Lasteplasser skal tilpasses de varer og kjøretøy som forventes. Det skal tilpasses kjøretøyene som bransjen benytter. Det vises til bransjestandard for varetransport (BVL) og andre dokumenter som kan lastes ned fra LUKS sine hjemmesider.	9.4 Biloppstillingsplasser Det er avsatt tilstrekkelig plass for oppstilling og manøvrering for store kjøretøy (lastebil) for hovedvarelevering i kiss&ride. For varelevering til administrasjonen i bygg C er det avsatt manøvreringsareal tilpasset liten lastebil.	9.4 Biloppstillingsplasser Tas til følge: Avlevering av varer i kiss- and ride er tilpasset store kjøretøyer.

9.5 Tekniske krav Frihøyde må være 4,5 m og bredde min 3,2 m. Krav i TEK17 for varemottak skal ivaretas. Det orienteres om at Arbeidstilsynet benytter 20 m som avstandsgrense, og transportvei må være fri for snø og is. I tillegg må det sikres støy mot boliger. Biloppstillingsplass skal ha maks hellingsgrad på +/- 1 grad, og biloppstillingsplass kan ikke overstige 50 m for enkelt leveranser. For gjentakende er det satt 20 m som avstandsgrense.	9.5 Tekniske krav Oppstillingsplass er justert fra 3.0m til 3.2 m bredde for å ivareta kravet. Hellingsgrad på plassen er 1 grad. Avstand fra oppstillingsplass til nordre inngang i bygg F er 17 m. Fra inngang og frem til varelager inne i bygget er det 28 meter. Utvendige gangarealer for varelevering vil være arealer som skal vinterdriftes.	9.5 Tekniske krav Tas til følge: Kravene i TEK17 ivaretas gjennom prosjekteringen og byggesaken. Transportveien og avstand må vurderes nærmere gjennom byggesøknaden, jf. punkt overfor. Avstand til bygning og biloppstillingsplass er ivaretatt gjennom planforslaget, men det er ikke definert hvor varelager skal plasseres innomhus i reguleringsplanen. Forholdene må ivaretas gjennom byggesaken og Arbeidstilsynets samtykke.
Sammendrag av uttalelse	Forslagsstillers kommentar	Kommunedirektørens kommentar
10. Uttalelse fra Spydeberg dampsg, 25.08.2025		
10.1. Nabo Opplyser at de er nærmeste nabo til Hovin skole, og at oppgraderingen og utvidelsen av skolen vil ha stor betydning for Spydeberg som tettsted. De viser også til sine tidligere innspill og at de har etterlyst dialog i prosessen. Det må sikres et fremtidsrettet helhetsgrep jf. punktene nedenfor.	10.1. Nabo Det er ikke gjennomført eget møte med naboer.	10.1. Nabo Tas som informasjon. Punktene nedenfor er kommentert nærmere i forhold til helhetsgrepet. Medvirkning i planprosessen har først og fremst vært rettet til brukere av skolen eller representanter for skolen. Medvirkning har forøvrig fulgt lovpålagte krav.

10.2 Trafikksikkerhet og skolevei Det vises til planforslagets mobilitetsanalyse med antatt økt trafikk og risiko over planovergangen. Det viktigste avbøtende tiltaket er den regulerte undergangen langs Hyllibekken. Det vises videre til utkast til utbyggingssavtale til kommunen, der de som nabo vil betale for å etablere undergangen under jernbanen. De påpeker at det er flere parter som vil ha stor nytte av jernbaneundergangen, bl.a. kommunen, fylkeskommunen, vegvesenet, Bane Nor, utbyggere innbyggere mm. Videre vises det til mål om at 8 av 10 barn skal gå/sykle til skolen og at vegvesenet ber om at det etableres hjertesoneskoler.	10.2 Trafikksikkerhet og skolevei Mobilitetsanalysen har vurdert forholdet. De nevnte avbøtende tiltakene (oppmerking og belysning) for å ivareta sikkerheten ved planovergangen, er tatt inn i reguleringsbestemmelsene.	10.2 Trafikksikkerhet og skolevei Tas som informasjon. Forholdet til hjertesoner og trafikksikkerhet er vurdert i planforslaget og i saksframlegget til førstegangsbehandling. Det anbefales bygging av undergangen slik at trafikksikkerheten ved planovergangen øker. Det er likevel ikke satt krav til dette i planen, ettersom skolen allerede er etablert i området og ettersom det er vurdert i konsekvensutredningen at transportbehov, trafikk og mobilitet medfører en ubetydelig endring.
---	---	--

10. 3. Trafikksikkerhet og skolevei forts. Det påpekes at kiss-and ride parkeringen står i direkte motsetning til dette, og at vegvesenet tidligere har påpekt at hjertesoner gir mer biltrafikk, lavere trafikksikkerhet og færre gående og syklende. De oppfordrer til å dimensjonere ned kiss- and ride-parkeringen og prioritere trygge gs-veier og sykkel fasiliteter. De tilbyr videre å bruke egen eiendom for midlertidig kiss-and ride for skolen frem til undergangen er etablert, og at kommunen sparer penger samtidig som man får på plass et fremtidsrettet og forsvarlig grep.	10. 3. Trafikksikkerhet og skolevei forts Løsningen på kiss&ride er justert med ny sone for gangsone gjennom buss-sonen og kjøreareal, for trygg ferdsel til renovasjonen. Droppsonen for personbiler er dermed redusert med noen meter. Total antall samtidige personbiler er maks 6. Den regulerte p-plassen for korttidsparkering o_P2 har fremdeles 3 plasser, hvorav 1 HC-plass.	10. 3. Trafikksikkerhet og skolevei forts Tas ikke til følge: Etablering av hjertesoner er vurdert i planbeskrivelsen og saksframlegget til førstegangsbehandling. Ettersom skolen idag allerede er plassert nord for jernbanen ble det regulert inn en kiss- and rideparkering. Totalt er det plass til opptil 10 biloppstillingsplasser for foreldre, hvorav 1 HC-parkering istedetfor en hjertesone. Dette er nå redusert til 9 biloppstillingsplasser som følge av trygg og tilrettelagt ferdsel frem til renovasjonsanlegg. Kiss- and rideparkeringen er i tillegg dimensjonert for 3 skolebusser, og skal kunne benyttes til varelevering og renovasjon. Det vurderes at kapasiteten på parkeringen må opprettholdes slik som foreslått, ettersom det ikke er satt av øvrige foreldreparkeringer. Sykkelfasiliteten vil øke i antall og kvalitet, og anses som trygge. Det vil ikke være behov for å benytte midlertidige løsninger på annenmanns eiendom. Forsvarlige gang- og sykkel forbindelser er kommentert overfor.
--	--	---

10.4. Arkitektur og stedstilpasning Skolen må utformes slik at den harmonerer med kulturlandskap og nærliggende regulerte prosjekter, bl.a Lyserenveien 2. Det forventes at det bygges med saltak, at veggplater erstattes med trepanel og at vinduer plasseres med rytme som gir en ro og ryddighet, og viser til reguleringsplankravene i tilstøtende plan for Lysernvene 2.	10.4. Arkitektur og stedstilpasning Kommunens eiendomsforvaltning ønsker av driftsmessige grunner at fasadematerialet på byggets 1 etasje, skal bestå av plater. Det er pr nå valgt Rockpanel natural som har en naturlig og levende overflate. Resten av fasadematerialet skal bestå av treverk. Det er jobbet grundig med fargevalg i både plater og trepanel, slik at materialene skal stå godt sammen og fasaden skal fremstå som et helhetlig grep. Plassering og utforming av vinduer skal både følge innvendige funksjoner samt løse opp store fasadeflater. Dette er et offentlig skolebygg som gjennom sin fasadeutforming kan formidle både åpenhet og lekenhet. Utforming av skolebygg bør ikke sammenlignes med boligbygg, som har en helt annen programmering og funksjoner å ivareta. Et offentlig skolebygg og samfunnshus kan gjerne stå frem som noe annet i et bybilde, uten at det skaper stedlig disharmoni. Takutforming med slektskap til saltak, samt muligheten for oppføring med saltak, er sikret i bestemmelsen. Forslagstiller foreslår å endre ordlyden fra aluminiumsplater til kun plater.	10.4. Arkitektur og stedstilpasning Tas delvis til følge: Utforming av takform er vurdert i planbeskrivelse og saksframlegget til førstegangsbehandling. Ettersom eksisterende bygninger og tilstøtende reguleringsplan begrenses til saltaksform, ville det vært ideelt om nye skolebygg også formes med saltak. Løsning i planforslaget anses likevel tilstrekkelig, ettersom det ikke finnes vedtatte arkitektoniske føringer for området. Det gjøres også grep for å forskjønne området med nye trerekker og grønnstruktur samtidig som det gjøres arkitektoniske grep på fasaden. Det vurderes at begrensninger som er gitt i gesimshøyden for bygningene er viktigst for området mht stedstilpasning og estetikk. Det er derfor ikke påkrevd saltak på ny bebyggelse, men bestemmelsene åpner for at saltak kan bygges Det er også gitt bestemmelser som sikrer at aluminiumsplater ikke tillates. Se bestemmelse 4.1.1 g).
--	---	--

10.5. Samarbeid og dialog gir bedre økonomi og bedre løsninger Naboen tilbyr å stille arealer til disposisjon for midlertidig parkering, midlertidig kiss and ride, midlertidige skolearealer (som alternativ brakkerigg), ledige kontorer inkludert garderober og kantine. Det vises også til felles renovasjons- og energiløsninger, samt videreutvikling av helhetlig grønn og trygg gang- og sykkeltrasé i området. Det oppfordres til åpen og løpende dialog mellom kommunen, skolen og naboene.	10.5. Samarbeid og dialog gir bedre økonomi og bedre løsninger Renovasjonsløsning til private husholdninger håndteres av andre renovasjonsleverandører enn til det offentlige- og næringsvirksomheter. Det ble derfor ikke hensiktsmessig med samarbeid i dette tilfellet. Skolens energiløsning er basert på grunnvarme, med brønnpark løst på egen eiendom. Det har vært byggherre sitt ønske å løse kritisk infrastruktur knyttet til offentlig anlegg på egen grunn, for å ivareta sikkerheten for skolens funksjon og drift også i fremtiden.	10.5. Samarbeid og dialog gir bedre økonomi og bedre løsninger Tas som informasjon. Tiltakene som foreslås løst på egen grunn. Bestemmelsene binder ikke skolen til felles løsninger med nabotomten, men setter heller ikke begrensninger for at at renovasjon og energiløsninger kan løses felles med nabotomt.
10.6 Merknad til nabovarsel Ved uttalelsen til planen er det vedlagt deres merknad til nabovarsel for bygging av Hovin skole. I merknaden er det påpekt viktigheten av høy kvalitet, stedstilpasning og arkitektur og estetikk. Det anbefales å unngå aluminiumsplater, og heller benytte trekledning. Videre påpekes takformen, fasadeuttrykket og vindusplasseringen. Det anbefales at gang- og sykkelveien langs Hyllibekken og jernbaneundergangen sees i sammenheng med prosjektet og at sykkelparkeringen bør lokaliseres sørvest på tomta. På samme måte vises det til videre samarbeid og helhetlige løsninger.	10.6 Merknad til nabovarsel Sykkelparkeringen er lagt i forbindelse med skolen, rett sør for nybygget. For best brukervennlighet skal sykkelparkering plasseres i nærhet til innganger. Sykkelparkeringen vil ligge i tilknytning til g/s-veien som er regulert inn langs plangrensen i sør og øst. Merknad til stedstilpasning, arkitektur og estetikk er svart ut overfor, pkt. 10.4.	10.6 Merknad til nabovarsel Tas ikke til følge. Merknaden til nabovarselet svares ut i forbindelse med byggesøknaden. Punktene som gjelder reguleringsplante kniske forhold er kommentert ut overfor. Av hensyn til at skolegården er mindre enn de anbefalte kravene for m2 pr elev, så flyttes ikke sykkelparkeringsplassen. Det anses bedre at skolegården er sammenhengende i vest, enn at det ligger en stripe med skolegård ut mot kiss- and ride parkeringen. Sykkelparkeringen ligger nå innenfor gul støysone, og er mindre egnet til uteoppholdsareal/skolegård.

Sammendrag av uttalelse	Forslagsstillers kommentar	Kommunedirektørens kommentar
11 Uttalelse fra Sidsel Sørli, 25.08.2025		
11.1. Saltak Ber om at det settes krav til saltak, og krever at skolebygget må hensynta omliggende bygninger, både låver, gårdsbruk og regulerte boliger i Lyserenveien 2. Det påpekes at det er rart at kommunen ikke skal ta hensyn til de omliggende byggene, som andre må. Det vises til at flate tak vil forårsake vannlekkasjer på sikt, og ikke er tilpasset klimaendringene. Byggestilen på nytt skolebygg vil ikke være i tråd med den gamle delen på Hovin skole og det stemmer ikke at man ikke kan ha saltak på grunn av brannsikring, selv om dette er blitt informert til kommunestyret. At 6 mill kr ekstra for et saltak stopper skoleprosjektet når det til sammen er budsjettet 380 ++ mill, anses ikke å ville stoppe prosjektet.	11.1. Saltak Det er satt inn bestemmelser om krav til estetikk og utforming. Saltakene i nærområdet har gitt inspirasjon til prosjektets takform. Bestemmelser sikrer saltakslignende utforming. Av hensyn til nærliggende gårdsbebyggelse har det vært viktig at bygget ikke må bli høyere enn nødvendig. Ved saltak ville bygget blitt betraktelig høyere enn i dette planforslaget.	11.1. Saltak Tas delvis til følge: Takform er vurdert i planbeskrivelse og saksframlegget til førstegangsbehandling. Ettersom eksisterende bygninger og tilstøtende reguleringsplan begrenses til saltaksform, ville det vært ideelt om nye skolebygg også formes med saltak. Løsning i planforslaget anses likevel tilstrekkelig, ettersom det ikke finnes vedtatte arkitektoniske føringer for området. Det gjøres også grep for å forskjønne området med nye trerekker og grønnsstruktur samtidig som det gjøres arkitektoniske grep på fasaden. Det vurderes at begrensning i gesimshøyden for bygningene er viktigst for området mht stedstilpasning og estetikk. Det er derfor ikke påkrevd saltak på ny bebyggelse, men bestemmelsene åpner for at saltak kan bygges. Ved regulering av naboeiendommen ble ikke forslagsstiller pålagt krav om takform. Ved prosjektering av bebyggelsen må det tas hensyn til fremtidige klimaendringer og sikre at man unngår vannlekkasjer på sikt.

11.2 Aluminiumplater Ber om at aluminiumsplater nederst på byggene, erstattes med tre som er mer bærekraftig. Platene får lett bulker, blir falmet over tid og må byttes raskt. Det må være mulig å ha treverk på alle veggene på det nye bygget.	11.2 Aluminiumplatern Se svar på merknad overfor pkt 10.4	11.2 Aluminiumplater Tas delvis til følge: Bestemmelse 4.1.1 g) er endret: Bebyggelse innenfor bestemmelsesområde #1 og #2 skal utformes med treverk eller treverk kombinert med annet materiale som puss, tegl eller plater med naturlig uttrykk. Det tillates ikke bruk av aluminiumsplater.
11. 3 Flerbrukshall Slik det er lagt opp skal flerbrukshallen ikke bebygges nå. Det bør bevilges nødvendige midler slik at flerbrukshallen oppføres raskt, eksempelvis neste år	12. 3 Flerbrukshall Det er avsatt plass til flerbrukshall i plankart, samt knyttet reguleringsbestemmelser til flerbrukshall innenfor dette planforslaget.	13. 3 Flerbrukshall Tas til etterretning. Flerbrukshallen inngår i planforslaget, men inngår ikke i reguleringsplanens rekkefølgebestemmelser.

11. 4. Eksteriørtegninger Tegninger og illustrasjoner må entydig, med farger og materialbruk, vise hva som skal bygges ut når det legges ut på høring. Innbyggere vil ha et ord med i slik saker, og det må derfor sendes inn tegninger der man helt klart se hva som kommer.	11. 4. Eksteriørtegninger Fasadetegninger viser et mulig konsept innenfor de foreslåtte bestemmelsene. Ytterligere prosjektering av bygget skal dokumenteres til ramme- og IG søknad.	11. 4. Eksteriørtegninger Dokumentasjonen som er utarbeidet er vurdert som tilstrekkelig for reguleringsplanprosessen. Det er viktig at reguleringsplandokumentene er fleksible for forslagsstiller, men de må samtidig være gode nok for å sikre bred medvirkning. Plandokumentene binder ikke forslagsstiller til farge- og materialbruk utover det som fremgår av bestemmelsene, og det kan derfor ikke leveres dokumentasjon som viser eksakte farge- og materialbruk ved høring av reguleringsplan. Jf. bestemmelsene § 3.3 a) skal rapporten "Stasjonsbyens farger" ligge til grunn for fargevalg på treverk, og jf. 4.1.1 g) skal bygninger kles med treverk eller treverk kombinert med annet materiale som puss, tegl eller plater med naturlig uttrykk. Det tillates ikke aluminiumsplater. Ved utforming av byggesaken vil naboer og gjenboere uttale seg til den eksakte fargen- og materialbruken på bygningene.
--	--	--

22.10.2025